

Erthyglau, llythyrau at y Prif Olygydd:

Y Parchg Ddr Alun Tudur
39 Dorchester Avenue, Pen-y-lan,
Caerdydd, CF23 9BS
Ffôn: 02920 490582
E-bost: aluntudur@btinternet.com

Y Parchg Iwan Llewelyn Jones
Fronheulog, 12 Tan-y-Foel,
Borth-y-gest, Porthmadog, Gwynedd,
LL49 9UE
Ffôn: 01766 513138
E-bost: IwanLlew@aol.com

Golygyddion

Alun Lenny
Porth Angel, 26 Teras Picton
Caerfyrddin, Sir Gâr, SA31 3BX
Ffôn: 01267 232577 /
0781 751 9039
E-bost: alunlenny@hotmail.co.uk

Archebion a thaliadau i'r Llyfrfa:

**Tŷ John Penri, 5 Axis Court, Parc
Busnes Glanyrafon, Bro Abertawe**
ABERTAWE SA7 0AJ
Ffôn: 01792 795888
E-bost: undeb@annibynwyr.org

Dalier Sylw!

Cyhoeddir y Pedair Tudalen
Gydenwadol gan Bwyllgor Llywio'r
Pedair Tudalen ac nid gan Undeb yr
Annibynwyr Cymraeg. Nid oes a
wnelo Golygyddion Y Tyst ddim â
chynnwys y Pedair Tudalen.

BLAEN-Y-COED

Ar fore Sul, 30ain Hydref cynhaliwyd
Cwrdd Diolchgarwch y plant. Eu thema
eleni oedd Y Beibl ac fe gawsom stori Mari
Jones a'i hymdrechion diflino i sicrhau Beibl

iddi hun. Roedd cerdded y
daith hir i'r Bala yn dipyn o
gamp i ferch ifanc ond
cymaint oedd ei dymuniad i
gael Beibl Cymraeg
fel na fedrodd dim ei
rhwystro. Diolch
oedd testun Mari
Jones a diolch wnaeth
y plant hefyd am
bawb a phopeth sy'n
gwneud eu bywyd
bob dydd yn llawn
hwyl a chariad.
Diolch i Aron a Nerys
am eu hyfforddi ac i Sioned am fod
yn gyfrifol am y canu.

Ymweld ag Aberfan

Yn y prynhawn teithiodd plant ac aelodau
Blaen-y-coed ynghyd a ffrindiau o gapel
Bryn Iwan draw i Aberfan. Ar ben hanner
canrif ers y gyflafan a ddigwyddodd yn y
pentre' roedd yn addas i ni dalu ymweliad
â'r lle. Gardd Goffa sydd i'w gweld heddi ar
safle Ysgol Pantglas ac yno cawsom
wasanaeth byr er parch i'r rhai a golodd eu
bywydau ar y bore trychinebus hwnnw ym
mis Hydref 1966. Gosododd y plant dorch
fach o flodau yn yr ardd i gofio. Cerddwyd
wedyn i fyny at y fynwent er mwyn gweld y
rhesi gwyn o gofebion, pob un yn dal llaw
a'r un nesa. Golygfa na ellir ei anghofio.

Elsbeth Page

Cenwch yn llafar i'r Arglwydd

Mae Sul cyntaf mis
Hydref yn ddiwrnod
pwysig iawn yng
nghalendr Eglwysi
Undebol Pontarddulais
a'r Hendy gan mai ar y
diwrnod hwnnw y
cynhelir ein Cymanfa
Ganu yn flynyddol. Yr
arweinydd gwadd eleni
oedd Ryan Lee o Borth
Tywyn. Mae Ryan yn

adnabyddus fel arweinydd Côr Meibion
Porth Tywyn a chyfarwyddwr cerdd Cwmni
Opera Porth Tywyn. Eleni gan fod gwaith yn
cael ei wneud ar adeilad Capel Hope-Siloh
bu'n rhaid cynnal Cymanfa'r Ifanc yn
Neuadd yr Ysgol Gyfun a Chymanfa'r
Oedolion yng Nghapel Tabernacl
Pontarddulais. Braff oedd gweld neuadd yr
ysgol yn llawn ar gyfer Cymanfa'r Ifanc yn
y bore. Cefnogwyd y Gymanfa eleni eto gan
Ysgolion Cynradd yr Hendy a Bryniago ac
Ysgolion Cyfun y Strade a Gŵyr. Rydym fel
eglwysi yn ymfalchïo yn y pedair ysgol ac
yn gwerthfawrogi'n fawr eu cefnogaeth a'u
cyfraniad i'r Gymanfa. Plant yr ysgol Sul
fu'n cyflwyno'r emynau a rhaid eu
llongyfarch am safon eu cyflwyniadau.

Cyflwynwyd y rhannau arweiniol yn raenus
iawn gan
Tomos a
Llŷr - plant
Ysgol Sul
Hope-Siloh
- a'r
llywydd
oedd

Jennifer Clarke. Roedd y Gymanfa yn llawn
hwyl a'r ieuentid wrth eu bodd yn canu'r
emynau i gyfeiliant band teulu'r Tiplady sef
Llŷr, Siôn a Rhys gyda Luned Mair ar yr
allweddell ac Ian Lewis ar y piano.

Cymanfa'r Hwyr

Llywydd yr hwyr oedd Marie-Lynne Jones o
Gapel Hope-Siloh gydag Ian Lewis yn
chwarae'r organ. Cyflwynwyd y rhannau
arweiniol yn ddefosynol iawn gan y Parch
Llewelyn Picton Jones gweinidog Hope-
Siloh. Cafwyd canu deallus, cerddorol a
disgybledig gyda Ryan Lee yn llywio'r
cyfan yn fedrus. Cyflwynwyd eitem gan
barti Lleisiau Lliw a diolch iddynt hwythau
hefyd am gyfraniad gwerthfawr iawn. Eleni
unwaith eto bu'r Gymanfa yn llwyddiant
mawr ac fel arfer rydym yn ddiolchgar iawn
i Eric Jones am ei waith caled a diflino yn
hyfforddi mynychwyr yr Ysgol Gân yn ystod
mis Medi. Edrychwn ymlaen at glywed
detholiad o'r Gymanfa ar 'Caniadaeth y
Cysegr' yn y dyfodol.

Jennifer Clark

Y TYST

2016-17 Y BEIBL BYW

Ail fideo allan
NAWR!

Ddim ar y Ffordd eto?

NID YW'N RIH HWYR!

Cafodd pawb sydd wedi dechrau ar y
Ffordd eu cyffroi gan y fideo a'r trafod.
Ewch i: annibynwyr.cymru neu
ffoniwch Dŷ John Penri 01792 795888
i gael y DVD cyntaf a'r ail - am ddim!

DEWCH AR Y FFRDD YN 2017.

Y TYST

Sefydlwyd 1867 Cyfrol 149 Rhif 51 Rhagfyr 15, 2016 50c.

Ymweliad Gweithwyr CWM

Rhywdro yn ystod misoedd Ebrill a Thachwedd, a hynny ers rhai blynyddoedd bellach, mae staff swyddfa Rhanbarth Ewrop CWM (Council for World Mission) wedi dod ar ymweliad â'r Undeb yn Nhŷ John Penri ar gyrion Abertawe.

Mae'r ymweliadau hyn yn ddigwyddiadau o bwys yng nghalendyr yr Ysgrifennydd Cyffredinol, a hynny oherwydd bod yr Undeb, dros y blynyddoedd, wedi cael ei alluogi trwy nawdd CWM i wneud pethau na fyddent wedi bod yn bosibl o gwbl fel arall.

Gan mai'r Parchg Wayne Hawkins yw Ysgrifennydd Cenhadol Rhanbarth Ewrop CWM ar hyn o bryd, ef a'i gynorthwydd, David Cruchley, ddaeth i Abertawe ar 21 Tachwedd, a hynny i dreulio tridiau yng nghwmni'r Ysgrifennydd Cyffredinol ac eraill yn trafod gweithgarwch a chynlluniau cenhadol yr Undeb. Nid oedd prinder o bynciau i'w trafod, a dyma rai ohonynt.

Blwyddyn Medrau

Yn gyntaf, nodwyd fod tri o bobl ifanc wedi cael cyfleoedd i ddatblygu eu sgiliau arweinyddiaeth yn ardal Caerdydd trwy fod yn rhan o'r **Cynllun Datblygu Medrau** oedd yn digwydd ar y cyd rhwng Eglwys Ebeneser ac Eglwys Glenwood. Gwaetha'r modd, ni lwyddwyd i ddod o hyd i rywun ar gyfer y drydedd flwyddyn o'r prosiect, sef 2016-17, ond trwy hysbysebu mwy effeithiol yn y flwyddyn newydd, gobeithir cael rhywun ar gyfer 2017-18.

Cynlluniau 2017

Cyfeiriwyd at gais CWM i'r Undeb, ochr yn ochr ag enwadau eraill, gyflwyno syniad am gynllun y gellid ei fabwysiadu a'i wireddu yn 2017, syniad yn ymwneud â chyfraniad a **lle'r rhai ag anabledd** yn yr eglwysi. Nodwyd fod nifer o enghreifftiau o ymarfer

da yn ein plith ac awgrymwyd mai da o beth fyddai hel rhai o'r enghreifftiau gorau at ei gilydd er mwyn medru rhannu'r hanesion ag eglwysi ac enwadau eraill ar draws y byd. Bydd y cais yn cael ei gyflwyno maes o law, a bydd yn rhaid aros wedyn i weld a fydd CWM am ei weithredu.

Newid Hinsawdd

Bu sôn yng Nghyngor yr Undeb am y posibilrwydd o gael ymwelydd o Bangladesh i ddod atom i gyfoethogi a gloywi ein dealltwriaeth o effeithiau **newid hinsawdd**, pwnc y mae'n bwysig ein bod yn ei gadw ar flaenau'n meddyliau ac yn amlwg yn ein gweithgareddau. Nodwyd yn y trafodaethau yn Nhŷ John Penri, oedd mewn un sesiwn yn cynnwys y Parchgn Jill-Hailey Harries a Jeff Williams, dau a fu'n Ymddiriedolwyr i CWM, nad oedd yn rhaid cyfyngu'r dewis i Bangladesh gan fod ynysoedd y Môr Tawel, er enghraifft, yn byw gyda'r un gofidiau, a rhai ohonynt yn debygol o ddiplannu yn ystod y degawdau nesaf. Awgrymwyd hefyd mai da o beth fyddai troi unrhyw gyfres o gyfarfodydd a fyddai'n cael eu trefnu yn gydenwadol.

DATHLU DEUGAIN MLYNEDD MEWN GOFALAETH

Bu 2016 yn garreg filltir arbennig yn hanes Eglwys Ebeneser Abergwili a Phant-teg Felinwen ger Caerfyrddin, yn ogystal â'n gweinidog y Parchg Emyr Lyn Evans. Trefnwyd gwasanaeth i ddatlu deugain mlynedd o'i weinidogaeth yn ein plith. Nid yw hyn yn beth dieithr i Ebeneser oherwydd dim ond tri gweinidog - sef David Williams, Moelwyn Daniel ag Emyr Lyn Evans - fuodd yn Ebeneser dros gyfnod o 116 o flynyddoedd. Record arbennig iawn! Ymddeol wnaeth pob gweinidog, ac nid derbyn galwad i gylch newydd.

Urddas Perffaith

Anodd credu bod 40 mlynedd wedi mynd heibio ers i'r gweinidog, Mrs Evans ac Iestyn symud i'n plith. Hedfanodd y blynyddoedd yn heddychol a chytûn ac yn sicr fe dyfodd ein parch a'n hedmygedd o'n gilydd. Mae rhinweddau unigryw i weinidogaeth Emyr Lyn a gall bob un o'i aelodau dystio ei fod yn cyflawni'r swydd ag urddas perffaith. Gwerthfawrogwn yn fawr iawn i'r gweinidog ddiogelu a chadw

parhad ar dudalen 7

Cenhadaeth

Bu trafod ar gynllun '**Partneriaeth mewn Cenhadaeth**' CWM, cynllun sy'n golygu symud rhywun o un wlad neu o un diwylliant i wlad a diwylliant arall a hynny gyda'r nod o gyflawni cenhadaeth a chael mewnwelediad ffres wrth wneud hynny. Trafodwyd mai Cymry Cymraeg yw'r mwyafrif llethol o Annibynwyr Cymru, ond dywedwyd fod CWM erbyn hyn wedi newid y canllawiau ar gyfer y prosiect hwn, ac yn caniatáu tymor gwasanaeth o hyd at 9 mlynedd i'r sawl fyddai am ymgymryd â'r gwaith, cyfnod fyddai'n caniatáu i rywun ddysgu iaith cyn bwrw ati i wneud y gwaith. Gan fod hwn yn ddatblygiad pwysig, penderfynwyd edrych y posibiladau ar gyfer y dyfodol yn fanylach, a bydd y drafodaeth honno yn digwydd cyn gynted â phosibl.

Rhaglen Datblygu

Gyda chyfnod **Rhaglen Datblygu** Annibynwyr Cymru yn tynnu tua'i derfyn yn ystod 2017, da oedd cael trafodaeth ar y cam nesaf i'r Undeb. Rhaid i'r grant cenhadaeth sy'n cael ei chynnig gan CWM

parhad ar dudalen 2

Gostyngeddrwydd – Darostyngodd ei hun

Mae Mathew ym mhennod 20: 24 o'i Efengyl yn cyfeirio at ddigwyddiad digon annymunol, lle mae mam Iago ac Ioan yn mynd at Iesu gan ofyn a fyddai ei meibion yn cael safle o awdurdod pan fyddai'n dod i deyrnasu? Enynnodd hyn deimladau cas ymhlith y disgyblion eraill ac felly galwodd Iesu hwy at ei gilydd a dywedodd wrthynt,

“Dych chi'n gwybod sut mae'r rhai sy'n llywodraethu'r cenhedloedd yn ymddwyn – maen nhw wrth eu bodd yn dangos eu hawdurdod ac yn ei lordio hi dros bobl. Ond rhaid i chi fod yn wahanol. Rhaid i'r sawl sydd am arwain ddysgu gwasanaethu, a phwy bynnag sydd am fod yn geffyl blaen fod yn was i eraill.” ²⁸ *Wnes i, hyd yn oed, ddim disgwyl i bobl eraill fy ngwasanaethu i, er mai fi ydy Mab y Dyn; des i fel gwas i aberthu fy mywyd er mwyn talu'r pris i ryddhau llawer o bobl.”* Math 20: 25 - 28

Dysgu'r Wers

Buasech yn meddwl y byddent wedi dysgu'r wers, ond nid felly y bu. Rhai dyddiau yn ddiweddarach wrth iddynt gyrraedd Jerwsalem i ddathlu'r Pasg yr oeddent yn dal gyda'r agwedd meddwl hwn. Roedd Pedr ac Ioan wedi trefnu ystafell i fwytia ynddi ond nid oeddent wedi trefnu neb i olchi traed y gwahoddedigion. Roedd hwn yn arfer disgwylidig. Nid oedd neb o'r disgyblion ychwaith yn barod i ddarostwng eu hunain i wneud y gwaith israddol hwn. Roedd y disgyblion yn lled orwedd wrth y byrddau yn dechrau bwyta gyda'u traed budron yn ymestyn allan. Yna, yn dawel fwriadus,

cododd yr Athro, tynnodd ei grya a gwisgodd liain am ei ganol fel gwas. Tywalltodd ddŵr i mewn i ddesgil ac yn araf symudodd o amgylch y bwrdd yn golchi traed y disgyblion. Dyma olygfa wfreiddiol. Iesu mab ymgawdoledig Duw yn golchi traed ei ddisgyblion balch. Cwbl syfrdanol. “Hwn yw ein Duw y brenin tlawd.” A dywedodd, “Felly, am fy mod i, eich Arglwydd a'ch Athro wedi golchi'ch traed chi, dylech chi olchi traed eich gilydd. Dw i wedi rhoi

esiamp l i chi er mwyn i chi wneud yr un peth i'ch gilydd. Credwch chi fi, dydy caethwas ddim uwchlaw ei feistr, a dydy negesydd ddim yn bwysicach na'r un wnaeth ei anfon e. Io 13: 14 – 16

Mae gostyngeddrwydd yn wers anodd ei dysgu. Ond mae'r hanesion hyn yn fynegiant pellach o ryfeddod yr ymgawdoliad, yr hyn yr ydym yn ei ddathlu pob Nadolig. Wrth i Dduw ddod i'r byd yn Iesu, mewn baban, gwelwn ogoniant Duw, ei gariad a'i ras, a'i natur.

“Crewr yn crio mewn cadach”

Wrth geisio dysgu gostyngeddrwydd i'r Cristnogion yn Philipi fe roddodd Paul yr esiamp l fwyaf yn hanes tragwyddoldeb o ostyngeddrwydd sef fod Duw wedi dod i'r byd yn Iesu. Ysgrifennodd, “Peidiwch â gwneud dim o gymhellion hunanol nac o ymfrost gwag, ond mewn gostyngeddrwydd bydded i bob un ohonoch gyfrif y llall yn deilyngach nag ef ei hun. Bydded gofal gan bob un ohonoch, nid am eich buddiannau eich hunain yn unig ond am fuddiannau pobl eraill hefyd.” (Php 2:3-4)

Ac yna ychwanegodd, Amlygwch yn eich plith eich hunain yr agwedd meddwl honno sydd, yn wir, yn eiddo i chwi yng Nghrist Iesu. Er ei fod ef ar ffurf Duw, ni chyfrifodd fod cydraddoldeb â Duw yn beth i'w gipio, ond fe'i gwacaodd ei hun, gan gymryd ffurf caethwas a dyfod ar wedd ddynol. O'i gael ar ddull dyn, fe'i darostyngodd ei hun, gan fod yn ufudd hyd angau, ie, angau ar groes. Am hynny tradyrchafodd Duw ef, a rhoi iddo'r enw sydd goruwch pob enw, fel wrth enw Iesu y plygai pob glin yn y nef ac ar y ddaear a than y ddaear, ac y cyffesai pob tafod fod Iesu Grist yn Arglwydd, er gogoniant Duw Dad. (Php 2:5-11)

Penffrwydrol

Mae'r geiriau hyn yn benffrwydrol ac yn ennyn addoliad ynom. Fel un o bersonau'r Drindod gadawodd Iesu ei ogoniant yn y nef, nid oherwydd ei fod yn gorfod ond oherwydd ei fod yn dewis gwneud hynny yn ei gariad, “fe'i darostyngodd ei hun.” Gwelai Duw gyflwr enbydus dynoliaeth a'i hangen dirfawr amdano Ef a'i iachawdwriaeth, ei gyfiawnder a'i heddwch, ac felly, “fe'i gwacaodd ei hun, gan gymryd ffurf caethwas a dyfod ar wedd ddynol. Daeth a gwisgodd ein cnawd, daeth yn un ohonom ni. “

Yn ei gariad tuag atom darostyngodd Duw ei hun a dod i'n plith fel ei fod yn gallu ein hachub a chydymdeimlo yn llwyr gyda'n cyflwr. “O'i gael ar ddull dyn, fe'i darostyngodd ei hun, gan fod yn ufudd hyd angau, ie, angau ar groes.” Darostyngodd ei hun nes iddo farw ar groesbren yn ein lle ac yna atgyfodi gan ddod a gobaith iachawdwriaeth i ddynoliaeth anuffudd. Mae dwyfoldeb Iesu yn ffaith sylfaenol sy'n gwneud Cristnogaeth yn rhesymol a chredadwy.

Dathlwn y Nadolig hwn eto fod Duwddod wedi dod mewn baban i'n byd.

Ymweliad Gweithwyr CWM

parhad o'r dudalen flaen

(tua £90,000) gael ei thalu cyn 2019 neu bydd yr Undeb yn colli'r arian. Wrth reswm, rhaid cyflwyno cynllun cenhadol rhesymol, adeiladol, buddiol a chynaliadwy er mwyn i hyn ddigwydd, a bydd yn rhaid i'r drafodaeth ddigwydd yn gynnar yn 2017. Mae angen meddwl, felly, i ba gyfeiriad y mae angen i ni fynd, a chroesewir pob syniad ac awgrym gan yr Ysgrifennydd Cyffredinol.

Llongyfarchwyd yr Undeb ar gynllun ‘Y Ffordd’ a'r gwaith graenus sy'n cael ei wneud gan wirfoddolwyr a staff yr Undeb. Nodwyd hefyd gefnogaeth hael Ymddiriedolaeth Capel King's Cross ac Eglwys Harrow i'r prosiect arbennig hwn sydd wedi tyfu allan o gefnogaeth a nawdd cynharach a dderbyniwyd gan CWM.

Y Gymraeg a Chefn Gwlad

Yn y Cyngor ym mis Hydref, gofynnwyd dau gwestiwn gan yr Ysgrifennydd Cyffredinol, a mabwysiadwyd y ddau gan y Cyngor cyfan. Y cyntaf oedd, ‘Os yw Llywodraeth Cymru yn gobeithio sicrhau miliwn o siaradwyr Cymraeg erbyn y flwyddyn 2050, beth yw cyfraniad yr eglwysi yn mynd i fod tuag at sicrhau

cyrraedd y targed hwn?’ Yr ail oedd, ‘O ystyried natur a lleoliad cynifer o eglwysi Annibynnol Cymraeg, pam nad oes gan yr Undeb bwyllgor, uned neu Adran sy'n ymddrin yn benodol â materion sy'n ymwneud â chefn gwlad ac â byd amaeth?’ O glywed y ddau gwestiwn, cafwyd sicrwydd y byddai CWM yn hynod gefnogol i unrhyw syniadau y byddem am eu datblygu yn dilyn trafodaeth ehangach o fewn yr Undeb.

Yn dilyn y trafodaethau hyn, bu'r Parchg Wayne Hawkins yn arwain sesiwn ar ffoaduriaid yn Niwrnod Gweinidogion y De ym Methania, Tymbl Uchaf. Diolchwn iddo ef ac i David am eu mewnbyn a'u cyfraniadau i ddatblygiad ein syniadau a'n bwriadau ar gyfer y dyfodol, ac edrychwn ymlaen at eu gweld yn ymweld â ni eto yng ngwanwyn y flwyddyn nesaf.

ADREF

Wrth feddwl am gyflwr ein byd y Nadolig hwn a'r 65 miliwn o ffoaduriaid, rhannwn gyda darllenwyr y Tyst y gerdd rymus hon, sef "Adref". Darllenwyd y gerdd gan y Parchg Robin Samuel yn ystod ei fyfyrdd yn niwrnod hyfforddi gweinidogion y De a gadawodd argraff ddofn ar bawb oedd yn bresennol.

Does neb yn gadael adref oni bai bod adref fel safn siarc.

Dwyt ti ddim yn croesi ffin i wlad arall am byth, oni bai bod llond tre o bobl yn rhedeg gyda thi hefyd.

A phan fyddi di'n rhedeg fel gwnes i, mae dy gymdogion yn rhedeg yn gynt na ti, ac anadl yn waed yn eu gyddfau.

Pam? Achos rwyd ti'n gweld mai'r bachgen roddodd gusan iti tu ôl i'r hen ffatri dun pan oeddet ti'n blentyn, yw'r un sy'n dal baril y gwn i dy ben, a ti'n **gorfod** gadael adref.

Ti'n gadael oherwydd bod adref yn gwrthod gadael iti **aros** adref.

Mae adref yn dy hysio, yn dy ymlid i ffwrdd am fod tân yn y lloffydd, a gwaed ar lawr y gegin a'r ffenestri'n fwledi teilchion.

DATHLU DEUGAIN MLYNEDD MEWN GOFALAETH

parhad o'r dudalen flaen

urddas y pulpud wastad, gan wneud ni fel aelodau sylweddoli ein bod wastad yn bresennol mewn oedfa. Diolch am y pregethau cyson ar hyd y blynyddoedd ac am y modd unigryw y llwydda i'n harwain tuag at orsedd gras ac at fwrdd y Cymun. Mae yn rhyfedd ofalus a thirion o'r hen a'r methodig yn ei ymweliadau cyson a'u haelwydydd ac wrth weinyddu Swper yr Arglwydd iddynt yn ogystal a'i ymweliadau â'r claf yn yr ysbyty. Cyfeiria'r Parchg Emyr Lyn yn aml yn ei weddïau at '*leisiau'r nyrsys sy'n meddalau llais yn ymyl y gwan*'. Yn ddi-os mae ei ymweliadau cyson ef ar hyd coridorau Ysbyty Glangwili hefyd yn cysuro'r cleifion.

Gofal Diflino

Mae'r gweddïau sy'n cael eu hoffrymu bob Sul ganddo yn ein codi o afael pethau man a darfoddedig. Glynodd at gyngor y Parchg W. Rhys Nicholas fod gweddïo brawddeg neu ddwy o'r frest yn well na darllen gweddï hir. "*Ti'n gweld - wyt ti byth yn anfon llythyr i'r Hwn sydd wastad wrth dy ysgwydd.*" Diolch i'r Parchg Emyr Lyn Evans am ei weinidogaeth a'i ofal diflino amdanom pa gyflwr bynnag y bom. Mae e'n sicr wedi cadw yn driw i'w alwedigaeth ar hyd y blynyddoedd ac rydym yn ei longyfarch yn fawr fel eglwysi am hynny. Diolch o galon iddo ac i Mrs Evans. Yn dilyn yr Oedfa braf oedd cael cymdeithasu yn y festri a mwynhau'r lluniaeth wrth hel ambell atgof o'r blynyddoedd a aeth heibio.

Undeg Evans

Mae'n rhaid i ti ddeall nad oes neb yn rhoi eu plant mewn cwch, os nad ydi'r dŵr yn saffach na'r ddaear dan draed.

Does neb yn llosgi cledrau'u dwylo o dan drenau, nac yn chwydu am nosweithiau mewn stumog tryciau, nac yn straffaglu drwy dyllau ffensys, nac yn dioddef cael eu curo a'u pitio a hynny er mwyn cyrraedd y 'nunlle saff' am ddim rheswm.

Diolch Plant Bethel, Sgeti

Croesawyd ni ar fore Sul y diolchgarwch gan flodau a ffrwythau hyfryd wrth ddrws y capel.

Roedd y capel wedi'i addurno'n ddeniadol hefyd. Roedd cynulleidfda dda wedi ymgasglu o bobl Bethel a Trinity. Agorwyd y gwasanaeth drwy ddarlleniad a gweddi wedi'u cyflwyno'n eglur iawn gan Elena ac Elin yn diolch am ffrwyth y cynhaeaf.

Dished

Yna, fe wnaeth y plant i gyd ddiolch i Dduw am fwyd a chymryd dished o de a bisgedi siocled yn enghraifft syml. Eto, mae te yn dod o Sri Lanka, Kenya ac India a siocled o Ghana yn yr Affrig. Rhaid wrth flawd a siwgr hefyd wrth gwrs, felly mae tipyn o daith ac ymdrech i gael y te a'r fisgien! Roedd y plant wedi paratoi mapiau o'r gwledydd ac wedi dod â chynhwysion ac roedd yr eitemau hynny'n cael eu cyflwyno i'r Banc Bwyd ar ddiwedd yr oedfa. Diolchwyd bod digonedd gyda ni, ond atgoffwyd ni bod eisiau rhannu a bod yn garedig wrth eraill, a'n bod yn dibynnu ar ein gilydd am ein bwyd.

Dathlu'r Cread

Cyflwynodd y Parchg Jill-Hailey Harries stori'r cread. Creodd Duw oleuni, dŵr, tir a phlanhigion, dydd a nos, pysgod ac adar a chreaduriaid y ddaear cyn gorffwys ar y seithfed dydd. Fe ddarluniodd y plant yr hyn a grëwyd bob dydd gydag ystumiau a siapiau a ffeindio bod rhaid cael y cyfan a grëwyd cyn y gellid byw. Crëwyd y byd i bawb i rannu ohono.

Does neb yn dewis byw mewn gwersyll ffoaduriaid na'n gwirfoddoli cael eu dadwisgo'n noeth rhag ofn bod cylllell wedi cuddio ar eu cyrff. Does neb yn dewis lloches ffoadur na sach gysgu dyllog ar lwybr caregog. Na, does dim dewis - tydi adref ddim yn ddiogel bellach.

Does neb yn dioddef enllib, 'Dos adref ffoadur! Ti'n drewi! Ti'n sbynjar! Ti'n straen ar ein gwlad!'

Ond mae hynny'n llawer haws na gweld dy blant yn cael eu treisio a dy fam-gu yn cael ei llabyddio. Mae geiriau maleisus yn haws na llyncu galar ac artaith.

Cofiwch fod adref nawr fel safn y siarc.

Adref yw blas y fwled, ac adref sydd wedi fy ymlid at draeth y môr ac sydd wedi mynnu fy mod yn gadael fy nillad budr ar eich glannau.

Adref sydd wedi fy ngorfodi i nofio drwy gefnfor, boddi, achub, llwgu, begera, a cholli fy malchder er mwyn goroesi.

Does neb yn gadael adref heb fod adref yn sibwrdd yn dy glust di yn dweud "Dos, cer, ffo oddi wrtha i... Ffwrdd â thi, achos dydi adref ddim yn adref ddim mwy.

Mae dy adref di fel safn y siarc.

Dianc oddi wrtha i oherwydd rwy'n gwybod, bod rhywle yn fyw diogel o lawer iti na'r adref alla i roi iti yma."

Addasiad rhydd i'r Gymraeg gan Gwawr Maelor o'r gerdd 'Home' gan Warsan Shire

Warsan Shire

DALIER SYLW

Bydd Tŷ John Penri ar gau dros wyliau'r Nadolig, o ddydd Mercher, 21 Rhagfyr 2016, hyd 9.00am fore Mawrth, 3 Ionawr 2017.

Os bydd angen, gellir cysylltu â'r Ysgrifennydd Cyffredinol, y Parchg Ddr Geraint Tudur ar y teleffon trwy alw **07909-976908**, neu trwy anfon e-bost at:

undeb@annibynwyr.cymru

Diolch am bob cefnogaeth i'r Undeb yn ystod 2016, a Nadolig Llawen a Blwyddyn Newydd Dda i chwi i gyd.